

dette ske ved mindre bekostelige Hjælpemidler, ville baade Consumenterne og Producenterne vinde. Et kraftigt Middel hertil ere Gjødningsmidlerne, især de organiske, der saa at sige ere Sjælen i Ugerbruugen, men den udbredte Anvendelse, som man i den senere Tid har gjort af de mineraliske Gjødningsmidler, som Kalk, Mergel, Gips, let brændt Leer, humus sure Forbindelser, have baaret glædelige Frugter, og saaledes vakt mere og mere Opmærksomheden for disse; og jeg tør derfor muligen gjøre Regning paa Lærernes Interesse, naar jeg i et paafølgende Hefte søger at henlede Opmærksomheden paa flere af disse.

E. Ehlers,
polytechnisk Candidat.

Høstens Udfald.

(Af Amtmændenes aarlige Indberetninger til det Kongelige Rentekammer.)

Ligesom enhver Aargangs Veirig pleier at frembyde sine Eiendommeligheder, der virke enten velsgjørende eller forstyrrende paa Ugrene og Engenes Afgrøder, saaledes have navnlig de sidste Aaringer udmærket sig ved klimatiske Særegenheder, som desværre have voldt mangen Landmand stussede Forhaabninger, men hvorved paa den anden Side den gamle og glædelige Erfaring stadfæstede sig, at i hvor ugunstige Omstændighederne end ere for Sædens Fremvæxt, Modning og Høst, vil en almindelig Mis-

væxt dog ikke lettelig hjemføge vort Land; men at tvertimod selv i ugunstige Aargange den større Deel af Afgrøderne pleier at frelles, og den vindstibelige, tænkfomme Agerdyrker netop da opnaaer størst Lon for sin Flid og sine velberegnedes Forholdsregler.

Paa en fugtig Vinter fulgte i 1834 et koldt Foraar med Nattefrost, som vedvarede ud paa For-sommeren. Siden, især i Julii, indtraf stærk Varme, forbundet med langvarig Tørke, hvorved Sædens Rodenhed altformegget fremskyndtes, saa at Kornhøsten var usædvanlig tidligt tilende. Da megen Sæd ikke hastigt nok kunde indbjerget, faldt en stor Deel af paa Marken. Imidlertid høstedes dog i Almindelighed ret godt, især af Vintersæd; Havren gav, fornemmelig i Jylland, ringest Udbytte; Kartofler og Boghvede sloge mange Steder feil; Kornvarernes Qvalitet var tildeels fortrinlig. (Fra Bornholm meldtes, at Kornet ved Heden og den langvarige Tørke blev som om det var tørret ved kunstig Varme.) Høhøsten var næsten overalt god og Halm var desuden paa ikke saa Steder levnet fra foregaaende Vinter; dog lede Marskengene, ligesom Aaret forud, af Insecter, som tildeels ødelagde Afgrøden.

Efter en sludfuld Vinter gav 1835 et raat og koldt Foraar med Nattefrost; Bygget blev i den vaade Jord lige fra dets Saaening sat tilbage ved den megen Regn. Under den varme og tørre Forsomther trivedes Sæden herligt, og Udsigterne til Høsten vare meget lovende, men allerede i Julii Maaned indtraf et paa den Aarstid ualmindelig koldt Veirlig, og da Tørken vedvarede, svækkedes mangen Landmands glade Haab, som aldeles tilintetgjordes ved en orkanagtig Storm den 8de og 9de August. Især af Provstirug og Byg afblæste meget; ogsaa Boghveden leed betydeligt, ja gif i Jylland for de Fleste tabt. For Bornholm ansloges det ved Stormen lidte Tab til 15000 Tønder Korn; for Thisted Amt til $\frac{1}{2}$ Dele af Byg; og Havre; Afgrøden; for Ringkjøbing Amt til $\frac{1}{3}$ Dele alene af

Provsstirugen, som overalt leed langt mere end den danske Rug, der af Bønderne i Jyllands ringere Egne endnu dyrkes almindeligst. Den saltagtige Havtaage, som i det vestlige Jylland fulgte med Stormen, sporede paa alle Bexter flere Dage efter, og især Havren blev derved sat ud af Grode; men Saltpartiklerne affskyllede dog tildeels siden ved en heftig Regn, saa at Foderet størstedelen blev uforsdærvet. — Da Stormen afspidkede de bedste Kierner, gjorde den tillige den skaanede Afgrødes Qvalitet mindre god. — Men ihvorvel Skaden, som denne Storm anrettede, især i visse Egne og navnlig i Jylland, var betydelig, viste det sig dog siden, at Aarets Afgrøde i det hele taget var mere tilfredsstillende, end det kunde ventes ifølge det Tab, som Mange havde lidt. Paa Øerne, hvor navnlig Havren lykkedes ret vel, kunde nok Høsten, paa Bygget nær, kaldes god, og i Fyen gav Vintersæden endog paa sine Steder overfyldte Lader. — Af Kartoffer, som hos Mange raadnede ud paa Foraaret i den vanddrukne Jord, avledes kun lidt. Høsten var derimod god; ja hist og her usædvanlig rig; dog gav Kveveren paa nogle Steder et ringe Udbytte, da den havde lidt ved det foregaaende Aars Tørke. — En stærk Hagelbyge i Julii tilføiede nogle Sogne i Fyen betydeligt Tab.

Vinteren og Begyndelsen af Foraaret 1836 gav megen Bæde, hvorved Vintersæden leed, især paa de mindre vel behandlede Jorder. Snart paafulgte Kulde og Tørke, der deels, til Skade især for Hveden, bandt og barkede de stærke Leerjorder og deels forknyttede Baarsæden i Opværten. Men paa Sommeren fik vi raat og koldt Veir, som vedvarede ud paa Efteraaret. Derved blev Høsten ualmindelig befværet, og i den Grad forsinket, at Kornet paa flere Steder endnu stod paa Marken det meste af October. Formedelt det regnfulde og kolde Veir kom især meget Baarkorn sugtigt, halvmodent eller tvægrodet i Laden. Af Vintersæd derimod blev dog nok det meste ret heldigt indbjerget, og i Almind-

lighed skjæpper den godt; Adskillige, som havde ileet med Waarsædens Høst, vare og dermed meget heldige. — Straaet var kort og tildeels af ringe Beskaffenhed; da Høstens Udfald ogsaa var heelt maadeligt, om end Høet tildeels kom tørt og godt i Huus, befrygtes Fodermangel at ville indtræde mange Steder til Foraaret, især dersom Vinteren bliver haard og langvarig.

I de indkomne Beretninger (fra adskillige Amter fattes de endnu) er den sidste Høst i det Enkelte angivet saaledes:

Amt.	Hvede.	Rug.	Byg.	Havre.
Sors	middelmaadig.	temmelig god.	middelm.	middelm.
Præsto	teml. god.	ret god.	maadelig.	—
Maribo	—	middelm.	teml. god.	teml. god.
Odense.	ret god.	ret god.	meget ringe.	ringe.
Svendborg	teml. god.	teml. god.	maadig.	maadig.
Hjørring.	—	middelm.	middelm.	næsten mislykket.
Nalborg.	—	—	—	ringe.
Thisted.	—	god.	god.	maadelig.
Viborg.	god.	ret god.	neppe middelm.	neppe middelm.
Randers.	—	god.	maadig.	ringe. ●
Narhuus.	ret god.	ret god.	middelm.	middelm.
Slanderborg.	god.	—	—	maadelig.
Ribe	—	—	teml. god.	middelm.

I Henseende til Beskaffenheden, da er Hveden god, Rugen ret god, Waarsæden høist forskjellig.

Rapskøsten skal i Præsto Amt have været maadelig og i Maribo Amt ligeledes; i Odense Amt derimod var den heldig og Rapsen gav godt i Skjæpen; men i Svendborg Amt lykkedes den kun enkelte Steder.*) I Jylland, hvor Rapsavlens mere

*) Af en privat Meddelelse fra Langeland hidsettes Følgende: De, som havde saaet deres Raps tidligt, først i Julii f. A., undgik at faae den fortaeret af Jordlopper, og da det kolde Foraar kunde Glandsbillerne, blomstrede den godt og gav 8, 10 à 12 Fold. Jeg regner at her paa Langeland er avlet i dette Aar omtrent 6000 Tdr. Raps. I sidste Sommer har saa at sige hver Mand saaet Raps; den staaer i Almindelighed for tykt, fordi man faaede noget ogsaa til Jordlopperne! — Jeg har i 2 Aar er-